

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců a) **Ing. F. B.** a b) **H. B.**, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Brně**, se sídlem Brno, Moravské náměstí 1/1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2023, č. j. ZKI BR-O-10/186/2023-16, o námitce podjatosti vznesené žalobci ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29 A 37 /2023,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Zuzana Bystřická **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29 A 37/2023.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci napadli u Krajského soudu v Brně rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2023, č. j. ZKI BR-O-10/186/2023-16, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště M. B. ze dne 7. 12. 2022, č. j. OR-12/2022-741, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Posledně uvedeným rozhodnutím nebylo vyhověno návrhu žalobců na opravu evidovaných údajů v katastru nemovitostí týkajících se několika pozemků.

[2] Podáním ze dne 25. 3. 2024 vznesli žalobci (včasnou) námitku podjatosti vůči soudkyni JUDr. Zuzaně Bystřické. V námitce uvedli, že tato soudkyně již v minulosti rozhodovala o žalobách podaných žalobci a tyto byly zamítnuty. Žalobci mají za to, že v předchozích řízeních, kde rozhodoval senát, jehož předsedkyní byla právě soudkyně JUDr. Zuzana Bystřická, docházelo k vadám řízení, které se promítly do ústavně zaručeného práva žalobců na spravedlivý proces. S ohledem na tyto skutečnosti mají žalobci pochybnosti o „nepodjatosti“ této soudkyně.

[3] Uplatněnou námitku podjatosti Krajský soud v Brně předložil v souladu s § 8 odst. 5 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu. V rámci předkládací zprávy soudkyně JUDr. Zuzana Bystřická uvedla, že se necítí býti

podjata a k žalobcům ani k projednávané věci nemá osobní poměr; žalobce zná pouze ze své předchozí rozhodovací činnosti, kterou žalobci uvedli jako jediný důvod její podjatosti.

[4] Předně je vhodné uvést, že integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Princip nestranného, nezávislého a spravedlivého rozhodování představuje základní pilíř a předpoklad fungování soudní moci a všichni soudci jsou povinni jej ctít a naplňovat.

[5] Odrazem uvedeného principu je ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., které uvádí, že soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Důvodem vyloučení je tedy jen taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s., je nicméně nutno postupovat velmi obezřetně, neboť jde o výjimku z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon, a na něj navazující rozvrh práce, určují osobu zákonného soudce (příslušného soudního oddělení, senátu), je tato příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze proto jen výjimečně a ze závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem, nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení tohoto soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16; citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[7] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. může *účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.* Oběma procesním podmínkám plynoucím z citovaného ustanovení žalobci dostáli. Námitku podjatosti uplatnili včas, a také jí zdůvodnili, neboť uvedli skutečnosti, z nichž podjatost soudkyně dovozují. Nejvyšší správní soud se tedy touto námitkou může zabývat věcně.

[8] Nestrannost soudce se zkoumá jednak z hlediska subjektivního, jednak z hlediska objektivního, přičemž platí, že pro posouzení je rozhodující hledisko objektivní (okolnosti zakládající pochybnost o soudcově nepodjatosti), avšak podpůrně se přihlíží

pokračování

i k subjektivním hlediskům (osobnímu přesvědčení) účastníků či soudce samotného (obdobně viz usnesení tohoto soudu ze dne 13. 4. 2010, č. j. Nao 13/2010 - 68).

[9] Subjektivní kritérium vypovídá především o postoji soudce ve vztahu ke konkrétnímu případu. V dané věci nicméně z vyjádření soudkyně úseku správního soudnictví krajského soudu vyplývá, že se v souzené věci za podjatou nepovažuje.

[10] Z hlediska objektivního má při posuzování námitky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s., podle níž *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Z formulace námitky podjatosti je zřejmé, že žalobci dovozují možnou podjatost soudkyně JUDr. Zuzany Bystřické výlučně z výsledků jejího dřívějšího rozhodování v případech týkajících se žalobců, s nimiž se neztotožnili. Důvod její podjatosti opírají výlučně o výsledek rozhodování v jiné věci. Podle § 8 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ovšem nemůže být podjatost soudce dovozována jen z pouhého (byť odůvodněného) nesouhlasu s jeho rozhodováním v jiné věci, a to *per se* (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2008, č. j. 6 Ads 123/2007 - 53). Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti (srov. usnesení tohoto soudu ze dne 31. 7. 2017, č. j. Nao 248/2017 - 31).

[11] Z tvrzení žalobců nevyplývají, byť jen náznaky toho, že by zde existoval jakýkoli vztah JUDr. Zuzany Bystřické k dané věci či k účastníkům, jenž by mohl zpochybnit, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo schopna nezávisle a nestranně ve věci nyní projednávané žaloby rozhodovat. *Vztahem k věci* přitom, jak bylo vyloženo, rozhodně nelze chápat způsob, jakým soudce rozhodoval v dřívější - více či méně související - věci.

[12] Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že obdobnou námitkou podjatosti uplatněnou žalobcem a) vůči soudkyni JUDr. Zuzaně Bystřické se již dříve zabýval v usnesení ze dne 31. 1. 2024, č. j. Nao 15/2024 - 47, v němž dospěl k totožnému závěru, tedy že soudkyně JUDr. Zuzana Bystřická nemůže být vyloučena z projednávání věci pouze z důvodů, které spočívají ve způsobu jejího rozhodování v jiných věcech.

[13] Vzhledem k tomu, že žalobci uvedené skutečnosti nemohou být ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudkyně, přičemž jiné relevantní skutečnosti žalobci neuvádí, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že ve výroku jmenovaná soudkyně správního úseku Krajského soudu v Brně není vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 29 A 37/2023.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2024

Mgr. Radovan Havelec

předseda senátu